

Zadanie 1.13 Wsparcie działań w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym

Wykonawcy zadania: prof. dr hab. Jolanta Kowalska, dr hab. Krzysztof Krawczyk prof. IOR – PIB, dr hab. Anna Filipiak

Celem zadania było podejmowanie działań w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym, wspieranie MRiRW w bieżących pracach w ramach Grupy Strategicznej SCAR ds. Agroekologii oraz w pracach grupy Tematycznej BIOEAST ds. Agroekologii, a także wspomaganie MRiRW w bieżących działaniach dotyczących współpracy naukowej na forum międzynarodowym.

AE TWG z powodzeniem opracowała strategiczną agendę badań i innowacji w dziedzinie agroekologii (SRIA). To ważne osiągnięcie stanowi kompleksowy wzorzec (ang. framework) dla przyszłych inicjatyw w tej dziedzinie. IOR – PIB dołączył do projektu BioEast na etapie prezentowania końcowej wersji dokumentu SRIA, więc nie mogliśmy mieć wpływu na ostateczną wersję tego dokumentu, jednakże w ramach BioEast planowana jest aktualizacja tego dokumentu, w związku z którą IOR – PIB będzie miał realny udział w kształtowaniu końcowej wersji SRIA. Wszystkie prace związane z AE TWG zostały ukończone lub wstrzymane od zakończenia projektu BIOEASTsUP w marcu. Projekt ten był istotnym fundamentem dla TWG, zapewniając wsparcie techniczne i finansowe.

W marcu program BioEast, z włączeniem IOR – PIB, złożył nową propozycję w ramach projektu BIOEAST Horizon Europe. Propozycja ta ma na celu pozyskanie finansowania dla inicjatywy i umożliwienie jej kontynuacji. Oczekuje się obecnie wyników oceny. IOR – PIB dołączył do inicjatywy BioEast w październiku roku 2022. Niemniej jednak pozytywny wynik konkursu oznacza nasz udział w programie BioEast, finansowanym przez Horizon Europa.

Jednym ze sposobów działania inicjatywy BioEast jest wykorzystanie stworzonej sieci kontaktów w ramach grupy roboczej AE TWG, której IOR – PIB jest członkiem od 2023 roku. Sieć AE TWG służy jako platforma do wymiany informacji związanych z agroekologią, ogłaszania wydarzeń oraz zaproszeń do składania propozycji projektów. Ta sieć ułatwia współpracę i wymianę wiedzy między zainteresowanymi stronami. Skutkiem działania sieci było otrzymanie przez IOR – PIB propozycji nawiązania kontaktu z partnerami z Węgier w sprawie utworzenia konsorcjum do projektu Horizon Europa Call HORIZON-MISS-2023-SOIL-01-08, zakładającego utworzenie na terenie UE 100 AgroLiving Labs do roku 2030. Kandydatura IOR – PIB spotkała się z uznaniem ze strony węgierskiej. IOR – PIB dołączył do formującego się konsorcjum instytucji europejskich i uczestniczył w serii spotkań roboczych mających na celu napisanie propozycji projektu Horyzont dotyczącego tworzenia AgroLiving Labs z partnerami z Węgier, Włoch, Hiszpanii i Szwecji. Utworzono konsorcjum pięciu krajów (w tym Polski z udziałem IOR-PIB) do stworzenia wspólnego wniosku konkursowego do projektu Horizon Europa Call HORIZON-MISS-2023-SOIL-01-08. IOR – PIB przeprowadził rozmowy z różnymi partnerami w Polsce w celu włączenia do współpracy różnorodnych

(multi-actor) polskich konsorcjantów reprezentujących naukę, firmy doradcze, rząd, biznes, oświatę, rolników i społeczeństwo, na potrzeby formowanego wniosku. Pomimo gotowości ze strony polskiej, reprezentowanej przez IOR – PIB, kluczowy partner projektu – Hiszpania – wycofała się z udziału w nim dwa tygodnie przed planowanym złożeniem wniosku. Powstałe konsorcjum zadeklarowało chęć współpracy w tym samym temacie w ramach ogłaszanych w przyszłości projektów Horyzont.

IOR – PIB uczestniczył w szeregu międzynarodowych wydarzeń i spotkań dotyczących współpracy w ramach grupy AE TWG w odniesieniu do badań i innowacji, w tym dotyczących programu Horyzont Europa. Wydarzenia te wymieniono i krótko opisano poniżej:

- Międzynarodowa Konferencja BioEast „Regionalne Warsztaty Walidacyjne Strategicznej Agendy Badań i Innowacji BIOEAST (BIOEAST SRIA)” [ang. Regional Validation Workshop of Bioeast Strategic Research and Innovation Agenda (BIOEAST SRIA)], która odbyła się 26 października 2022 roku w Warszawie. Warsztaty te poświęcone były wymianie poglądów i końcowych wniosków na temat opracowywanej strategicznej agendy badań i rozwoju (SRIA).
- Spotkanie brokerskie dotyczące klastra 6 Horyzontu Europa „Horizon Europe Cluster 6 Online Brokerage Event”, które odbyło się w dniach 2–3 marca w Istanbule w Turcji (<https://brokerage-event-focusing-on-cl6.b2match.io/>). Spotkanie miało na celu nawiązanie nowych kontaktów z instytucjami zagranicznymi, umożliwiające stworzenie bądź dołączenie do konsorcjum instytucji aplikujących o projekty Horyzont Europa.
- Międzynarodowa konferencja BioEast „Prezentacja agendy badań i innowacji dla Makroregionu Bioeast”, która odbyła się w Warszawie tego roku w dniach 15–16 marca. Zorganizowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach inicjatywy BioEast kongres miał na celu zaprezentowanie nowo opracowanej makroregionalnej Strategicznej Agendy Badań i Innowacji Bioeast (BIOEAST SRIA). W trakcie kongresu zaprezentowane zostały wypracowane dokumenty koncepcyjne dla rozwoju biogospodarki państw Bioeast (11 dokumentów). Ponadto wydarzenie było okazją do dyskusji o najistotniejszych wyzwaniach w kontekście badań i innowacji, przed którymi staje makroregion Bioeast.
- Cykl warsztatów regionalnych (Europa Środkowo-Wschodnia) prowadzony przez ÖMKi (Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet – Hungarian Research Institute of Organic Agriculture) w ramach projektu ALL-Ready (<https://www.all-ready-project.eu/index.html>). Drugi cykl warsztatów odbył się 12 maja w Budapeszcie. Miał on na celu podniesienie świadomości na temat przyszłego partnerstwa „Horyzont Europa” w zakresie agroekologii i jego europejskiej sieci żywych laboratoriów i infrastruktur badawczych w dziedzinie agroekologii. Wydarzenie to miało umożliwić wykorzystanie wiedzy zdobytej na poprzednich warsztatach w listopadzie 2022 roku oraz zapewnić platformę do wymiany i tworzenia sieci wśród podmiotów lokalnych

i regionalnych. Warsztaty służyły badaniu możliwych rozwiązań w przezwyciężeniu problemów i trudności, z którymi borykają się inicjatywy (w tym żywe laboratoria, infrastruktury badawcze i inne otwarte rozwiązania innowacyjne) w procesie transformacji oraz opracowaniu sposobu, w jaki przyszła sieć europejska może być pomocna w realizacji tych rozwiązań. Szczególna uwaga została zwrócona na program budowania zdolności żywych laboratoriów agroekologicznych i infrastruktur badawczych.

- Cykl webinarów poświęconych tematyce Horyzont Europa zatytułowany „NATI00NS Capacity Building Webinar Series to support the launch of the Mission 'A Soil Deal for Europe' 100 Living Labs and Lighthouses” i obejmujący trzy Webinaria: 1) The Living Lab essentials – how to set up a Living Lab (22.06.2023); 2) Governance and Business Models for setting up a Living Lab (29.06.2023); 3) Core Elements and Specificities of the Living Lab topics (6.07.2023).
- Cykl webinarów pt.: „Działania klimatyczne w systemach rolno-spożywczych w Europie Środkowo-Wschodniej”. Seria seminariów internetowych jest częścią projektu, którego celem jest wzmocnienie zdolności i współpracy na rzecz przejścia na neutralne dla klimatu i odporne systemy rolno-spożywcze w Europie Środkowo-Wschodniej. Projekt jest koordynowany przez Ecologic Institute i finansowany przez Robert Bosch Stiftung. Cykl obejmuje następujące webinaria: 1) Rolnictwo zgodne z naturą: potrójne zwycięstwo na rzecz łagodzenia zmian klimatu, różnorodności biologicznej i rolników (19.10.2023); 2) Adaptacja do klimatu: budowanie odporności na poziomie gospodarstw i krajobrazu (26.10.2023); 3) Zrównoważona konsumpcja żywności: od strategii unijnych po strategię krajowe i lokalne (09.11.2023); 4) Czy WPR wspiera przyjazne dla klimatu i odporne systemy rolno-spożywcze w Europie Środkowo-Wschodniej?